

በኢትዮጵያ ፌዴራላዊ ዲሞክራሲያዊ ሪፐብሊክ

የኢትዮጵያ ደን ልማት

ከ2013 -2015 በጀት ዓመት የስራ አፈጻጸም ሪፖርት

መጋቢት 2015

አዲስ አበባ

ማውጫ

1.	ድርግም/Executive Summary/.....	2
2.	መግቢያ.....	6
3.	በቁልፍ የውጤት አመልካቾች (KPIs) ላይ የተመሰረተ ከ2013-2015 በጀት ዓመት አጋማሽ የፊዚካል ስራ አፈፃፀም ትንተና.....	7
4.	የለውጥና የአገልግሎት አሰጣጥ አፈፃፀም	24
5.	የኦዲት ግኝት ምልክታ.....	24
6.	የተቋሙ የፋይናንስ/ በጀት አፈፃፀም	26
7.	የክትትል እና ግምገማ አፈፃፀም	26
8.	በአፈፃፀም ላይ የደጋግሞ ችግሮችና የተወሰዱ/ሊወሰዱ የሚገባቸው የመፍትሔ እርምጃዎች ..	27
9.	ማጠቃለያ	28
10.	ዕዘል.....	29

1. ድርግ/Executive Summary/

የደን ሀብት በርካታ ኢኮኖሚያዊ፣ ማህበራዊና አካባቢያዊ ጥቅሞችና ግልጋሎቶች አሉት። ይህንን ግልጋሎት ከማሳደግ አንጻር ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ በርካታ ተግባራት ተከናውነዋል።

ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ የሚጠበቁ ውጤቶችን ውጤታማ በሆነ መንገድ ለመፈፀም እንዲያስችል በየበጀት ዓመቱ ያለፈውን ዓመት አፈፃፀም በማዕከላትና በዋናው መስሪያ ቤት በሚገኙ አመራሮችና በክልል ባለድርሻ አካላት እንዲገመገም በማድረግና አስፈላጊ ግብዓቶች በመውሰድ በየዓመቱ ዕቅድ ዝግጅት ላይ ግብዓቱ እንዲካተት በማድረግ የተዘጋጀውን ዕቅድ በማኔጅመንት እንዲሁም በባለድርሻ አካላት እንዲገመገምና ለሰራተኞች ተዋውቆ ወደ ስራ እንዲገባ ተደርጓል። ከዚህም በተጨማሪ ለስራው አስፈላጊ ግብዓቶችን የማሟላት፣ ስራዎችን የሚያሳልጡ የአሰራር ስርዓቶችን የመዘርጋትና የማጠናከር እንዲሁም የተቋም አደረጃጀት ተከትሎ በመሰራት ላይ ያለውን የመስሪያ ቤቱን መዋቅር ከዳር ለማድረስ ከፍተኛ ጥረት ተደርጓል።

ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ የተለያዩ ፕሮጀክቶችን በመቅረፅ ለደን ልማት እና ምርምር እንዲሁም ለአቅም ግንባታ ስራዎች 28,241,250 USD ከተለያዩ አጋር አካላት ማግኘት ተችሏል። እንዲሁም ከዛፍ ዘር ሽያጭ 496,390 ብር ተገኝቷል።

በተደረገው የደን ልማትና ጥበቃ ስራ ከደን ዘርፍ 8 ሚ/ን ቶን የሙቀት አማቂ ጋዞች ልቀት ለመቀነስ ታቅዶ 13.1756 ሚ/ን ቶን የሙቀት አማቂ ጋዞች ልቀት መቀነስ የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙ ከ100 % በላይ ሆኗል። አፈፃፀሙ ከዕቅድ በላይ የሆነበት ምክንያት ባለፉት ዓመታት በተደረገ የተጠናከረ የደን ተከላና ጥበቃ ስራዎች ነው።

በደን ልማት፣ በደን ፖሊሲ እና ስትራቴጂ እንዲሁም በደን ጥበቃ እና አጠቃቀም ህጎች ዙሪያ ለ2.05 ሚሊዮን የማህበረሰብ ክፍሎች ግንዛቤ ለመስጠት ታቅዶ ለ2.643 ሚሊዮን የማህበረሰብ ክፍሎች በስልጠናና በተለያዩ የመገናኛ ዘዴዎች ግንዛቤ የማስጨበጥ ስራ የተከናወነ ሲሆን አፈፃፀሙም ከ100% በላይ ሆኗል።

2.4 ሚ/ሄ/ር የተከላ መሬት ለመለየት ታቅዶ በ2.944 ሚ/ሄ/ር ከ100% በላይ መለየት ተችሏል፣ 10.67 ቢሊዮን ደረጃቸውን የጠበቁ ችግኞች ተፈልተው እንዲተክሉ ለማድረግ ታቅዶ

10.168 ቢሊዮን (የዕቅዱን 95.29%) የደን ችግኞች መትከል ተችሏል። የቀርቀሃ ደን ሽፋን 0.06 ሚ/ሄ/ር ለማድረስ 0.16 ታቅዶ ሚ/ሄ/ር ማድረስ የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም ከ100% በላይ ነው። አፈጻጸሙ ከፍተኛ የሆነበት ምክንያት ለቀርቀህ ልማት የተሰጠው ትኩረት ከፍተኛ በመሆኑና ከመደበኛ በተጨማሪ የፕሮጀክቶችና የተለያዩ መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ተሳትፎ ከፍተኛ በመሆኑ ነው።

ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ 2.2 ሚ/ሄ/ር የተራቆቱ የደን መሬቶችን በመለየት እንዲያገግሙ ለማስቻል ታቅዶ 1.977 ሚ/ሄ/ር የተራቆቱ የደን መሬቶችን በመለየት እንዲያገግሙ የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም 89.86% ሆኗል።

በየበጀት ዓመቱ 18.678 ሚሊዮን ሄ/ር ነባር የተፈጥሮና ሰው ሰራሽ ደኖችን ለመጠበቅ፣ ለመንከባከብና በዘላቂነት ለመጠቀም የሚያስችል ክትትልና ድጋፍ ለማድረግ ታቅዶ በየዓመቱ 18.678 ሚሊዮን ሄ/ር ነባር የተፈጥሮና ሰው ሰራሽ ደኖችን ለመጠበቅ፣ ለመንከባከብና በዘላቂነት ለመጠቀም የሚያስችል ክትትልና ድጋፍ የተደረገ ሲሆን አፈፃፀሙም 100% ሆኗል። 2.28 ሚሄ/ር የተፈጥሮ ደን በአሳታፊ የደን አስተዳደር ስርዓትን እንዲታቀፉ ታቅዶ በዕቅዱ መሰረት ተከናውኗል።

ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ከሮያሊቲ እና ከተወረሱ የደን ምርት ውጤቶች ሽያጭ 510 ሚሊዮን ብር ገቢ ለመሰብሰብ ታቅዶ በክልሎችና በከተማ አስተዳደሮች በተሰራው ስራ 665.7 ሚሊዮን ብር የተሰበሰበ ሲሆን አፈፃፀሙ ከ 100% በላይ ሆኗል። ከእቅድ በላይ የተከናወነበት ምክንያት የተሻለ ክትትልና ድጋፍ በመደረጉ እና ክልሎችም ትኩረት ስለሰጡት ነው። በተመሳሳይ በምርምሩ ዘርፍ የውስጥ ገቢን ጨምሮ ከአጋር አካላት በተገኘ ድጋፍ 2.4 ሚሊዮን ብር ማግኘት ተችሏል።

ከ 2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ለ870,000 ዜጎች የስራ ዕድል ለመፍጠር ታቅዶ በደን ጥበቃ፣ የደን ምርቶችን በመጫን፣ በማንገዝና በማውረድ፣ በችግኝ ተከላና እንክብካቤ፣ በእንጨት ኢንዱስትሪ፣ ኢንተርፕራይዞችና ማህበራትን በማደራጀት፣ የደን ምርት ውጤቶችን በማቅረብ፣ በመቸርቸርና በመላክ ፣ በክሰል ማክሰል (አማራ ክልል) እና የመሳሰሉት የስራ መስኮችን በአጠቃላይ ለ 800,000 ዜጎች የስራ ዕድል ለመፍጠር የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም 92% ነው።

ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ 2.38 ሚሊዮን ቶን የደን ምርት ውጤቶች ለሀገር ውስጥ እና ለውጭ ገበያ ለማቅረብ በዕቅድ ተይዞ ክንውን 5.038 ሚሊዮን ቶን (ከዚህ ውስጥ 25,000 ቶን ለውጭ ገበያ የቀረበ) ሲሆን አፈፃፀሙ ከ100% በላይ ነው። አፈፃፀሙ ከዕቅድ በላይ የሆነበት ምክንያት በዘርፉ የደን ውጤት ምርት ፍላጎት እና አቅርቦት እየጨመረ በመምጣቱ ነው።

ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ ተቋሙ በምርምር ዘርፍ የደን ሽፋን ለመጨመር ፣ የምግብ ዋስትናን ለማረጋገጥ፣ የደን ውጤቶችን ምርታማነት ለማሳደግ፣ እሴት ለመጨመርና የገበያ ስርዓትን ለመዘርጋት እና ስርዓተ-ምህዳሩን ለማሻሻል የሚያስችሉ በሰው ሰራሽ ደን፣ በደን ውጤቶች ኢኖቬሽን፣ በፖሊሲና ሶሻል-ኢኮኖሚክስ፣ በተፈጥሮ ደን እና በአየር ንብረት ለወጥ የተለያዩ የምርምር ፕሮጀክቶችን ነድፎ መረጃና ቴክኖሎጂዎችን በማወጣት የበኩሉን ሀገራዊ ሃላፊነት ሲወጣ ቆይቷል። በዘርዘር ስንመለከት ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ በሰው ሰራሽ ደን ምርምር 34 መረጃና ቴክኖሎጂ ለማወጣት ታቅዶ 21 ማወጣት የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙ 61.8%፣ በተፈጥሮ ደን እና አየር ንብረት ለወጥ 43 መረጃና ቴክኖሎጂ ለማወጣት ታቅዶ 47 ማወጣት የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም 100% በላይ የደን ውጤቶች ኢኖቬሽን ምርምር 32 መረጃና ቴክኖሎጂ ለማወጣት ታቅዶ 27 ማወጣት የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙ 84.4% እና በፖሊሲና ሶሻል-ኢኮኖሚክስ ምርምር 11 መረጃ ለማወጣት ታቅዶ 10 ማወጣት የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም 90.9% ነው። በአጠቃላይ ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ ያለውን የስራ ክንውን ስንመለከት በምርምር ዘርፍ 120 የምርምር ውጤቶችን (100 መረጃዎች 20 ቴክኖሎጂዎች) ለማወጣት ታቅዶ 105 የምርምር ውጤቶችን (95 መረጃዎች 10 ቴክኖሎጂዎች) ለማወጣት የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም 87.5 % ነው። የቴክኖሎጂ ቅድመ ማስፋትን በተመለከተ ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ ለ470 ከተለያዩ አካላት ለተወጣጡ የቴክኖሎጂ ተጠቃሚዎች የቴክኖሎጂ አጠቃቀም ስልጠና ለመስጠት ታቅዶ ለ466 ተጠቃሚዎች ማስልጠን የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም 99.1% ነው።

በአጠቃላይ 2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ በተሰሩ ስራዎች የፊዚካል ስራዎች አፈፃፀም 93.3% ሲሆን፣ ለተቋሙ ከተለቀቀው መደበኛ በጀት 749,840,583.40 ብር ውስጥ 574,567,617.85 ብር ጥቅም ላይ ለማዋል የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙ 76.6 % ነው። አፈፃፀሙም ያነሰበት ምክንያት በዋናነት በሃገር ደረጃ በተከሰተው የግንባታ ማቴሪያል የዋጋ

መናር እና በገበያ ላይ የግንባታ ማቴሪያል እጥረት ሳቢያ የሁለቱ ላቦራቶሪዎች የግንባታ ስራዎች በመዘግየታቸው ነው። ይህንም ችግር ለመቅረፍ ከተቋራጭ ድርጅቶቹ ሃላፊዎች፣ ከአማካሪው ድርጅት አመራሮች፣ ከግንባታ ቁጥጥር ባለስልጣን ባለሙያዎች፣ የመንግስት ግዥና ንብረት ባለስልጣን አመራሮች ጋር በመነጋገር የዋጋ ለውጥ በግንባታ ላይ ያስከተለውን ችግር እንዴት መቅረፍ እንደሚቻል ውይይት ተደርጓል። ለመንግስት ግዥና ንብረት ባለስልጣን የዋጋ ማስተካከያ ጥያቄ ቀርቦ ተቀባይነት ያገኘ በመሆኑ በቀጣይ የግንባታው ስራ እንዲፋጠን ጥረት በመደረግ ላይ ይገኛል።

2. መግቢያ

የደን ሀብት በርካታ ኢኮኖሚያዊ፣ ማህበራዊና አካባቢያዊ ጥቅሞችንና ግልጋሎቶችን ያበረክታል። ደን ለማገዶ እና ለኮንስትራክሽን፣ የቤተሰብ ገቢን እና የሀራችንን ኢኮኖሚ ለማሳደግ፣ የአፈር ክለት ለመቀነስና ለምኑትን ለመጨመር፣ የአየር ንብረት ለውጥ ተፅዕኖን ለመቋቋም፣ ለዱር እንስሳት መጠለያነት፣ በውሀ አካላት ላይ የሚፈጠረውን ደለል ለመቀነስ፣ የሥራ ዕድል ለመፍጠር ወዘተ የሚያበረክታቸው አስተዋጽኦዎች በዋናነት የሚጠቀሱ ናቸው።

ስለሆነም የኢትዮጵያ የደን ልማት በደን ልማት፣ ጥበቃ፣ አያያዝ እና አጠቃቀም እንዲሁም በደን ምርምር ፕሮግራሞችን እና ፕሮጀክቶችን ቀርቦ እንዲሁም የልማት ስራዎችን አቅዶ በመስራት ላይ ይገኛል። ከዚህ ጋር ተያይዞ የተጀመረው ሀገራዊ የአረንጓዴ አሻራ መርሃ ግብር ከክልሎች፣ ከተማ መስተዳድሮችና ከሚመለከታቸው አጋር አካላት ጋር በመቀናጀት መጠነ ሰፊ ስራ እየተሰራ ይገኛል። በዚህ ፕሮግራም በርካታ የህብረተሰብ ክፍሎች፣ መንግስታዊና መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች እና የሀይማኖት ተቋማት ጭምር እንዲሳተፉ ተደርጓል።

ይሁን እንጂ እያደገ ከመጣው የህዝብ ቁጥር ጋር ተያይዞ ለማገዶ እና ለግንባታ ስራ የሚያገለግል የእንጨት ፍላጎት መጨመር፣ የደን ምንጣርና የደን ቃጠሎ፣ ልቅ ግጦሽ እንዲሁም በየጊዜው የሚወጡ የህግ ማዕቀፎች በሚፈለገው መጠን ተግባራዊ አለመሆን፣ የመሬት ፓሊሲና ዕቅድ አለመኖር እና ሌሎች ተዛማጅ ምክንያቶች በደን ህብታችን ላይ ለሚደርሰው መጨፍጨፍና መመናመን ምክንያቶች ናቸው።

ይህንን ችግር ለማስቀረት በርካታ ተግባራት በመከናወን ላይ ሲሆኑ ከእነዚህም ተግባራት መካከል የአሰር ዓመት፣ የአምስት ዓመትና ዓመታዊ ዕቅዶች በማቀድ እና የተለያዩ ፕሮጀክቶችንና ፕሮግራሞችን በመቅረጽ እየተከናወኑ ይገኛሉ።

የደን ሀብታችንን ከመመናመን ለመታደግና ሀገራችንን ከተፈጥሮ ሀብቶቿ ተገቢውን ጥቅም እንድታገኝ ለማስቻል በምርምሩ ዘርፍ የተለያዩ የምርምር ውጤቶች ወጥተዋል።

ይህ የኢትዮጵያ ደን ልማት ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ የስራ አፈፃፀም ሪፖርት በደን ልማት እና ምርምር ዘርፎች የተከናወኑትን ዋና ዋና ተግባራትን አፈፃፀም አካቶ የያዘ ሲሆን ከ2013 እስከ 2014 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ በሪፖርቱ ውስጥ ያለው አፈፃፀም

ቀደም ሲል ከነበሩት ሁለት የተለያዩ ተቋማት ማለትም የኢትዮጵያ የአካባቢ፣ ደንና አየር ንብረት ለውጥ ኮሚሽን እና በኢትዮጵያ የአካባቢና የደን ምርምር ኢንስቲትዩት ተቋማት ሪፖርት ላይ የደን ልማት እና የደን ምርምር ስራዎች አፈፃፀም ተወስዶ የተጠናቀረ ሪፖርት መሆኑን እየገለፅን ከዚህ ቀጥሎ በተገለፀው አግባብ የዋና ዋና ግቦች እና ተግባራት አፈፃፀም ቀርቧል።

3. በቁልፍ የውጤት አመልካቾች (KPIs) ላይ የተመሰረተ ከ2013-2015 በጀት ዓመት አጋማሽ የፊዚካል ስራ አፈፃፀም ትንተና

ግብ 1.የተገልጋዮች እርካታን ማሳደግ

- በዘርፉ አገልግሎት ፈልገው የመጡትን ተገልጋዮችን በአገልግሎት አሰጣጥ እስታንዳርድ መሰረት በአግባቡ እንዲስተናገዱ ተደርጓል።
- በተቋማትን የላብራቶሪ አሰራር፣ አደረጃጀትና የላብራቶሪ መሳሪያዎች አጠቃቀም ዙሪያ ለክልል የሥራ ሐላፊዎችና ባለሙያዎች ገለጻ እና ልምድ የማካፈል ሥራ ተሰርቷል።
- ለዩኒቨርሲቲ ተማሪዎች ለመመረቂያ ፅሁፍ ማሟያ እና ለኢንተርኔሽናል የተግባር ስልጠና ተሰጥቷል እንዲሁም የሚፈልጉትን መረጃ እንዲያገኙ ተደርጓል።
- ለግለሰብ፣ ለመንግስታዊና መንግስታዊ ላልሆኑ ድርጅቶች በተለያዩ ርዕሰ ጉዳዮች (በደን ልማት፣ አጠቃቀምና ጥበቃ እንዲሁም በምርምር) የማማከር አገልግሎቶች ተሰጥተዋል።
- ከ27 የዛፍ ዝርያዎች የተሰበሰበ 1734.25 ኪ.ግ ዘር ለመንግስታዊ፣ መንግስታዊ ላልሆኑ ድርጅቶችና ለግል አልሚዎች ተሰራጭቷል።
- ከተለያዩ አካላት ለቀረቡ የዛፍ ችግኝ የትብብር ጥያቄ የተለያዩ የሀገር በቀልና የውጭ ሀገር የዛፍ ዝርያዎችን ድጋፍ ተደርጓል።

የተገኘ ውጤት

- የተገልጋይ እርካታ ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ ከ80% ወደ 84% ማሳደግ ተችሏል።

ግብ 2. የሀብት አጠቃቀምና ውጤታማነትን ማሳደግ

- የመንግስትን የፋይናንስ እና የግዥ መመሪያን መሰረት በማድረግ የተመደበ ንብረትና በጀትን በአግባቡ መጠቀምና ለታለመለት ዓላማ ብቻ እንዲውል የድጋፍና ክትትል ስራዎች ተከናውነዋል።
- ከ2013 እስከ በ2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ በፌዴራል ዋና ኦዲተር በተከናወነው የፋይናንስ እና የንብረት የኦዲት ግኝቶች መሰረት በማድረግ በየበጀት ዓመቱ የማስተካከያ መርሃ ግብር ተዘጋጅቶ አፈፃፀሙ ላይ የማስተካከያ እርምጃ እየተወሰደ ይገኛል።
- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ የወስጥ ኦዲት በተያዘው ዕቅድ መሰረት በየሩብ ዓመቱ ተገቢው ክትትል ማድረግ ተችሏል።
- የበጀት አጠቃቀምን ውጤታማ እና ወጭ ቆጣቢ እንዲሆን ለማስቻል ለተቋሙ ከመንግስት የተመደበውን በጀት አሳታፊ በሆነ መንገድ በፕሮግራም በጀት መርህ መሰረት ፕሮግራሞችን፣ ፕሮጀክቶችን፣ ዋና ዋና ተግባራት እና የሚያስገኙትን ውጤት ታሳቢ ያደረገ የበጀት ድልድል ስራ ተከናውኗል።
- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ ለተቋሙ ከተለቀቀው መደበኛና ካፒታል በጀት 749,840,583.40 ብር ውስጥ 574,567,617.85 ብር ጥቅም ላይ ለማዋል የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙ 76.6 % ነው። አፈፃፀሙም ያነሰበት ምክንያት በዋናነት በሃገር ደረጃ በተከሰተው የግንባታ ማቴሪያል የዋጋ መናር እና በገበያ ላይ የግንባታ ማቴሪያል እጥረት ሳቢያ የሁለቱ ላቦራቶሪዎች የግንባታ ስራዎች በመዘግየታቸው ነው። ይህንም ችግር ለመቅረፍ ከተቋራጭ ድርጅቶች ሃላፊዎች፣ ከአማካሪው ድርጅት አመራሮች፣ ከግንባታ ቁጥጥር ባለስልጣን ባለሙያዎች፣ የመንግስት ግዥና ንብረት ባለስልጣን አመራሮች ጋር በመነጋገር የዋጋ ለውጥ በግንባታ ላይ ያስከተለውን ችግር እንዴት መቅረፍ እንደሚቻል ውይይት ተደርጓል። ለመንግስት ግዥና ንብረት ባለስልጣን የዋጋ ማስተካከያ ጥያቄ ቀርቦ ተቀባይነት ያገኘ በመሆኑ በቀጣይ የግንባታው ስራ እንዲፋጠን ጥረት በመደረግ ላይ ይገኛል።

በልማት አጋር አካላት ድጋፍ የሚተገበሩ ፕሮጀክቶች ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ የበጀት አፈፃፀም

- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ በደን ምንጣርና መመናመን የሚለቀቅ ሙቀት አማቂ ጋዝ ቅነሳ ፕሮግራም (REDD+) ሴክሬታሪያት ደረጃ ብር 337,708,472.85 ስራ ላይ ለማዋል ታቅዶ ብር 271,726,620.23 (80.5%) ስራ ላይ ማዋል ተችሏል። አፈፃፀሙ ያነሰበት ምክንያት ገንዘቡ ከድጋፍ ሰጭው በወቅቱ ስላልተለቀቀ ነው።
- የደን ሴክተር ትራንስፎርሜሽን ዩኒት (FSTU) ብር 159,040,898.00 ስራ ላይ ለማዋል ታቅዶ 117,443,013.20 (73.74%) መጠቀም ተችሏል። አፈፃፀሙ ያነሰበት ምክንያት ገንዘቡ ከድጋፍ ሰጭው በወቅቱ ስላልተለቀቀ ነው።
- በደን ሴክተር አቅም ግንባታ ፕሮግራም (FSDP) ብር 526,901,685.08 ስራ ላይ ለማዋል ታቅዶ ብር 480,933,290.71 (91.28%) ጥቅም ላይ ማዋል ተችሏል።
- የከፍታማ ቦታዎች የአየር ንብረት ለውጥ ማጣጣሚያ ፕሮጀክት ብር 31,598,915.03 ስራ ላይ ለማዋል ታቅዶ ብር 31,598,915.03 (100%) ስራ ላይ ማዋል ተችሏል።
- ለአየር ንብረት ለውጥ የማይበገር ደን ተኮር የኑሮ ማሻሻያ ፕሮጀክት (CRFL) 24,060,352.21 ስራ ላይ ለማዋል ታቅዶ ብር 19,276,175.92 (80.12%) ጥቅም ላይ ማዋል ተችሏል።

የተገኘ ውጤት

- የተመደበው በጀት በወቅቱና ለታለመለት ዓላማ ጥቅም ላይ ውሏል።

ግብ 3- የሀብት ግኝትን ማሳደግ

- የተለያዩ ፕሮጀክቶችን በመቅረፅ ለደን ልማት እና ምርምር እንዲሁም ለአቅም ግንባታ ስራዎች 2,282,795.00 ብር እና 28,241,250 USD ከተለያዩ አጋር አካላት ማግኘት ተችሏል።
- ከዛፍ ዘር ሽያጭ 496,390 ብር ተገኝቷል።
- ለቀጣይ የደን ልማትና ምርምር ስራዎችን አጠናክሮ ለማከናወን 110 ሚሊዮን USD ሊያስገኙ የሚያስችሉ ሶስት ፕሮጀክቶች ተቀርፀው ለአጋር አካላት ቀርበው በመገምገም ላይ ይገኛሉ።

የተገኘ ውጤት

- መንግስት ከሚመደበው መደበኛ በጀት ባሻገር ተጨማሪ ሀብት ማግኘት ተችሏል።

ግብ 4:- ለአየር ንብረት ለውጥ የማይበገር የአረንጓዴ ኢኮኖሚ ትግበራን ውጤታማነት ማሻሻል

- ሀገር አቀፍ የደን ሽፋን መጠንን ለማስላት ሳተላይት ምስል ማውረድና የሞዛይክ (ወጥ የማድረግ) ስራ መስራት፣ ወካይ ናሙና (Training points) መሰብሰብ፣ የባዮሞች ቅርጽ (Vector file) ማስተካከል እና ማዘጋጀት፣ ረቂቅ እትም ካርታ/First Draft Map/ ማውጣትና የካርታውን የትክክለኛነት ልኬት/Accuracy Assessment/ የማረጋገጥ ስራዎች ተከናውነዋል።
- ከላይ የተጠቀሱ ስራዎችን በማከናወን በደን ልማት፣ ጥበቃና እንክብካቤ ስራዎች ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ 13.1756 ሚሊዮን ቶን CO₂e የሙቀት አማቂ ጋዝ ልቀት መቀነስ እንደተቻለ ማረጋገጥ ተችሏል።
- የአህጉራዊ እና ቀጠናዊ መድረኮች ተሳትፎን በተመለከተ በአምስት መድረኮች ላይ ተሳትፎ ለማድረግ ታቅዶ በስድስት መድረኮች ላይ ተሳትፎ የተደረገ ሲሆን አፈጻጸሙም ከ100 በላይ ነው። ከተከናወኑት መድረኮች መካከል ኒውዮርክ ላይ በተካሄደው የመንግስታቱ ድርጅት 77ኛው የስብሰባ መድረክ እና የ27ኛው ሻርም ኤል-ሼክ የአየር ንብረት ለውጥ ጉባኤ ላይ በመሳተፍ በዓለም አቀፍ ስምምነቶች፣ ድርድር መድረኮች ይገኙባቸዋል።

የተገኙ ውጤቶች

- ከደን የሚቀነሰውና የሚለቀቀው የሙቀት አማቂ ጋዝ መጠን የስሌት ዘገባ ሰነድ ተዘጋጅቷል።
- በአለም ዓቀፍ መድረኮች የሃገራችንን ጥቅም ለማስጠበቅና ግንዛቤ ለመፍጠር ተችሏል።

ግብ 5:- የደን ህግ ተከባሪነት ማሳልበት

1. የህብረተሰብ ግንዛቤ መፍጠር

- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ በደን ልማት፣ በደን ፖሊሲ እና ስትራቴጂ እንዲሁም በደን ጥበቃ እና አጠቃቀም ህጎች ዙሪያ ለ2.05 ሚሊዮን የማህበረሰብ ክፍሎች

ግንዛቤ ለመስጠት ታቅዶ ለ2.643 ሚሊዮን የማህበረሰብ ክፍሎች ግንዛቤ የማስጨበጥ ስራ የተከናወነ ሲሆን አፈፃፀሙም ከ100% በላይ ሆኗል።

- በደን ሃብት እሴት ጭማሪ እና በደን ኢንዱስትሪ ዙሪያ ከደን ኢንዱስትሪ ባለቤቶች እና ከሌሎች ባለድርሻ አካላት ጋር በዘርፉ ባሉ ችግሮችና የመፍትሄ ሃሳቦች ዙሪያ ውይይት ተካሂዷል።

2. በደን ላይ የሚደርሰውን ህገ ወጥ ተግባራትን መከላከልና መቆጣጠር በተመለከተ

- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ በደን ውጤቶች ንግድ ለተሰማሩ 400 ግለሰቦች የብቃት ማረጋገጫ ፈቃድ ለመስጠት ታቅዶ ለ446 ግለሰቦች የተሰጠ ሲሆን አፈፃፀሙም ከ100% በላይ ነው።
- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ በህገ ወጥ መንገድ ሲዘዋወር የተገኘ 122822.8 ሜ/ኩብ የተለያዩ የደን ውጤቶች፣ 106908.5 ኩንታል ከሰል፣ 169 ኩ/ል እጣንና ሙጫ፣945 ሜ/ኩብ የማገዶ እንጨት፣ 4,601 ሜ/ኩ አጣና፣ 212 ሜ/ኩብ ማገር (የቆርቆርና የግድግዳ) ፣155 ሜ/ኩብ ፍልጥ፣ 571.54 ሜ.ኩብ የተለያዩ የጣውላ አይነቶች እና 10290 ሜ/ኩ ግንዲላዎች ተወርሷል። በህገ ወጥ ከተወረሱት የደን ምርት ውጤቶች ሽያጭና ክቅጣት 6274000 ብር ገቢ ማግኘት ተችሏል።
- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ155 የደን ልማት ጥበቃና ቁጥጥር ግብረ-ሃይል የማቋቋምና የማጠናከር ስራ፣ 145 የደን ኬላዎች የማጠናከር ስራ እና 39 አዲስ የደን ኬላዎችን የማቋቋም ስራ ተከናወኗል።
- በህገ ወጥ መንገድ የደን ውጤቶችን በማዘዋወር እና የተፈጥሮ ደን መሬት ወረራ ተግባር ላይ በተሰማሩ 3950 ግለሰቦች ላይ የአስተዳደራዊ እርምጃዎች ተወስደዋቸዋል።
- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ በህገ-ወጥ የደን ውጤት ማምረትና መሸጥ ስራ በተሰማሩ 248 ግለሰቦች ላይ ተመስርቶባቸው ጉዳያቸው በህግ እንዲታይ ተደርጓል እንዲሁም 31 ባለሀብቶች ላይ ህጋዊ እርምጃ ለመወስድ ዝግጅት እየተደረገ ነው።

- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ የደን ግብረ ኃይል የማጠናከር ስራ የማጠናከር እና 26 የንግድ ፈቃድ እድሳት የመስት ስራ ተከናወኗል።
- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ የደን ውጤቶችን በህጋዊ መንገድ ለማዘዋወር 2400 ጥራዝ የይለፍ ፈቃድ መስጫ ደረሰኝ በማሰራጨት 64527 ህጋዊ የደን ውጤቶች ማዘዋወሪያ የይለፍ ፈቃድ መስጠት ተችሏል።
- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ በኢንቨስትመንት ስም እና በአርሶ አደር ስም ከተሰጣቸው መሬት በላይ የተፈጥሮ ደን ውስጥ የገቡ ግለሰቦች ተከሰው እንዲወጡ በማድረግ 494.7 ሄ/ር መሬት ወደ መሬት ባንክ ገቢ የተደረገ ሲሆን ቀሪዎቹ ጉዳያቸው በክስ ተይዞ ይገኛል። እነዚህም በህገወጥ መንገድ የደን መሬት ወረራ በተሰማሩ በ42 ግለሰቦች ላይ የ36600 ብር ቅጣት እና በእስራት እንዲቀጡ ተደርጓል።
- በደን ውጤቶች ንግድ በተሰማሩ 6121 ነጋዴዎች ላይ በተደረገ ጥናት 3181 የብቃት ማረጋገጫ ያወጡና የደን ውጤቶች ንግድ ፍቃድ የተሰጣቸው ሲሆን ያለብቃት ማረጋገጫ የደን ውጤቶች ንግድ ፍቃድ ባወጡት ላይ ተገቢው የእርምጃ እርምጃ ተወስኗል።

3. የደን ህግ ማዕቀፍ ዝግጅትን በተመለከተ

- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ የደን ልማት፣ ጥበቃና አጠቃቀም አዋጅ 1065/2010 ማስፈጸሚያ ረቂቅ ደንብ ተዘጋጅቷል።
- የከተሞች የደን አያያዝ ረቂቅ ደንብ ለማዘጋጀት በረቂቅ ደንቡ ውስጥ ሊካተቱ የሚገባቸው ጉዳዮችን በመለየት የመጀመሪያ ረቂቅ መመሪያ ተዘጋጅቷል።

የተገኙ ውጤቶች

- የህብረተሰቡ ግንዛቤ ተሻሽሏል፤
- የህግ ተከባሪነትን ለማረጋገጥ የተሻለ ጥረት ተደርጓል።

ግብ.6 - አገራዊ የደን ሽፋንን ማሳደግ

ተግባር 1. የሰው ሰራሽ ደን ልማት

ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ በክልሎችና በከተማ አስተዳደሮች በተከናወነ ስራ እና በተደረገው የመስክ ክትትልና ድጋፍ የተከላ መሬት ልዩታ፣ ችግኝ ተከላ እና እንክብካቤ የሚከተሉት ስራዎች ተከናውነዋል (ሰንጠረዥ 1 እና 2)።

- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ 2.4 ሚ/ሄ/ር የተከላ መሬት ለመለየት ታቅዶ በ2.24 ሚ/ሄ/ር ማዘጋጀት የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም 93.16% ።
- 10.67 ቢ.ሊ.ዮን ደረጃቸውን የጠበቁ ችግኞች ተፈልገው እንዲተክሉ ለማድረግ ታቅዶ 10.168 ቢ.ሊ.ዮን (የዕቅዱን 95.29%) የደን ችግኞች መትከል ተችሏል።
- የቀርቀሃ ደን ሽፋን 0.06 ሚ/ሄ/ር ለማድረስ 0.16 ታቅዶ ሚ/ሄ/ር ማድረስ የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም ከ100% በላይ ነው። አፈፃፀሙ ከፍተኛ የሆነበት ምክንያት ለቀርከሀ ልማት የተሰጠው ትኩረት ከፍተኛ በመሆኑና ከመደበኛ በተጨማሪ የፕሮጀክቶችና የተለያዩ መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ተሳትፎ ከፍተኛ በመሆኑ ነው።
- ከኢትዮጵያ ደረጃዎች ኤጀንሲ ጋር በመተባበር ለስምንት ቀርከሃ ውጤቶች ደረጃ ተዘጋጅተዋል።

ሠንጠረዥ 1. የክልሎችንና የከተማ አስተዳደሮች የሰው ሰራሽ ደን ልማት አፈጻጸም (ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ)

ክልል/የከተማ አስተዳደር	የተተከለ ችግኝ በሚ/ቁጥር	በተከለ የተሸፈነ መሬት መጠን በሄ/ር	ከተተከለው ጠቅላላ የደን ችግኝ ውስጥ የቀርከሀ ችግኝ መጠን በሚ/ቁጥር	እንክብካቤ የተደረገለት የተከለ መሬት በሄ/ር
አማራ	2,585.940	256,799.80	1.460	596,648.20
አሮሚያ	5,165.230	1,303,314.62	64.420	962,956.16
ደብብሕ	1,869.773	483,388.50	6.993	272,864.35
ሲዳማ	325.541	54,400.21	23.450	84,828.90
ደ/ምዕ/ኢት	99.920	26,472.79	3.910	-
ቤ/ጉ-መ-ዝ	93.474	55,732.36	8.000	8,381.24
ጋምቤላ	5.753	8,122.00	0.130	59,944.00
አፋር	4.300	590.00	0.000	-
ሶማሌ	3.458	2,268.06	0.000	3,866.11
ሐረሪ	2.358	605.36	0.000	416.00
ድሬዳዋ	1.842	2,007.00	0.042	508.20
አዲስ አበባ	11.138	750,899.99	0.012	296.00
ድምር	10,168.727	2,944,600.69	108.416	1,990,709.16

ሠንጠረዥ 2. በሰንጠረዥ 1 ከተገለፀው ውስጥ የፕሮጀክቶች ተሳትፎ በተከለ የተሸፈነ መሬት መጠን በሄ/ር (ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ)

የፕሮጀክቶች ተሳትፎ	በተከለ የተሸፈነ መሬት መጠን በሄ/ር
የደን ሴክተር አቅም ግንባታ ፕሮግራም	71,731.23
በአዳፕቲቭ ፈንድ ፕሮጀክት	2,845.74
በደን ሴክተር ትራንስፎርሜሽን ዩኒት	6,001.90
በKFW ደን ልማትና ብዝሃ ሕይወት እንክብካቤ ፕሮጀክት	1,456.19
CRFL (የDANIDA ድጋፍ) ፕሮጀክት	3,322.30
በአውሮፓ ህብረት በሚደገፍ ፕሮጀክት	4,461.96
በከፍተኛ ቦታዎች የአየር ንብረት ለውጥ ማጣጣሚያ ፕሮጀክት	40,928.62
ድምር	130,747.94

ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ በደን ችግኝ ከተሸፈነው 2,944,600.69ሄ/ር ውስጥ 130,747.94 ሄ/ር (4.4%) የተሸፈነው በፕሮጀክቶች ድጋፍ ነው።

- በሁለት ዓመት ተኩል ጊዜ ውስጥ አንድ የደን ሽፋን መረጃ ለማውጣት ታቅዶ በዕቅዱ መሰረት መረጃውን ማውጣት ተችሏል።
- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ 775 ቶን የዛፍ ዘር ለማሰባሰብና ለማሰራጨት ታቅዶ 1,249.32 ቶን በማከናወን አፈጻጸሙን ከ100% በላይ ሆኗል። አፈጻጸሙ ከዕቅዱ በላይ የሆነበት ምክንያት በመደበኛ ስራ ከተከናወነት በተጨማሪ የፕሮጀክቶችና አጋር አካላት ተሳትፎ ከፍተኛ በመሆኑ ነው።
- ፖሊቲን ቲዩብ አቅርቦትን በተመለከተ በክልሎችና ከተማ አስተዳደሮች በተከናወኑ ስራዎች 14,662.05 ኩ/ል ማከናወን ተችሏል።

ሠንጠረዥ 3. በክልል/የከተማ አስተዳደር የተሰራጨ የደን ዘር (በቶን)፣ ፖሊቲን ቲዩብ (በኩ/ል)

ተ.ቁ	ክልል	የደን ዘር በቶን	ፖሊቲን ቲዩብ በኩ/ል
1	አማራ	248.15	7,181.20
2	አሮሚያ	721.00	3,806.22
3	ደብብሕ	184.42	569.85
4	ሲዳማ	34.44	2,182.18
5	ደ/ምዕ/ኢት	8.79	68.50
6	ቤ/ጉሙዝ	15.25	27.93
7	ጋምቤላ	-	-
8	አፋር	-	-
9	ሶማሌ	2.30	719.42
10	ሐረሪ	1.10	48.00
11	ድሬዳዋ	2.38	58.74
12	አዲስ አበባ	21.50	-
13	በደን ምርምር	10.00	-
	ድምር	1,249.32	14,662.05

- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ በ19 ከተሞች የደን አያያዝ እንዲሻሻል ድጋፍና ክትትል ለማድረግ ታቅዶ በ18 ከተሞች ድጋፍና ክትትል ተደርጓል። የተደረገላቸው ድጋፍ

በችግኝ ጣቢያ ዝግጅት እና አያያዝ፤ በተከላ ቦታ ዝግጅት፤ በተተከሉ ችግኞች የእንክብካቤ ሁኔታ (የአረምና ኩትኳቶ፤ ውሃ ማጠጣት) ይገለጻል።

- እ.ኤ.አ ከ2018 እስከ 2022 ያለውን የደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ አካባቢዎች የREDD+ ፕሮጀክት የ59 ወረዳዎች (24 ወረዳዎች ኦሮሚያ፤ 29 ወረዳዎች ደቡብ ምዕራብ ኢትዮጵያ፤ 6 ወረዳዎች ጋምቤላ) የደን ሽፋን ለውጥ መረጃ የሚያሳይ የIPCC የመሬት አጠቃቀም መስፈርትን መሰረት ያደረገ የመጀመርያ ረቂቅ እትም ካርታ ከፍተኛ ጥራት ባለው የሳተላይት ምስል በመጠቀም ማውጣት ተችሏል።
- የሰው ሰራሽ ደኖች በህ/ር ያላቸውን ምርታማነት እና የካርቦን ክምችት መጠን የሚገልፅ ሪፖርት ተዘጋጅቷል (ሠንጠረዥ 5)።

ሠንጠረዥ 4. የክልሎችንና የከተማ አስተዳደሮች ምርታማነት (ሜ.ኩ/ህ/ር እና የካርቦን ክምችት)

ክልል	ምርታማነት በ(ሜ.ኩ/ህ/ር)	ባዮማስ (ቶን/ህ/ር)	የካርቦን ክምችት (ቶን/ህ/ር)
አዲስ አበባ	134.926	104.2560	49.0003
አማራ	383.781	235.2770	110.5802
ኦሮሚያ	389.294	201.2891	94.6059
ሲዳማ	542.514	304.8161	143.2635
ደቡብ	403.171	254.0901	119.4224

ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ በአንደኛው ዙር ሀገራዊ የደን ሀብት ቆጠራ 60 በመቶ ለማከናወን ታቅዶ 25 በመቶ የተከናወነ ሲሆን አፈፃፀሙ 41.6 በመቶ ሆኗል። አፈፃፀሙ ዝቅተኛ የሆነበት ምክንያት በፀጥታ ችግር እና ድጋፍ ከሚያደርጉ አካላት በጀት በወቅቱ ባለመለቀቁ ምክንያት ነው። ይህንንም በተመለከተ የሚከተሉት የዝግጅት ስራዎች ተከናውነዋል።

- ✓ የደን ቆጠራ የመስክ ማኑዋል (Forest Inventory Field Manual) በአዲስ መልኩ ተዘጋጅቷል።
- ✓ የመስክ መረጃ መሙያ ቅፅ (Field Form) ተዘጋጅቷል።
- ✓ የደን ቆጠራውን (Forest Inventory) ለማከናወን የሚረዱ ወካይ ናሙናዎችን 1881 ኮከርዲኔቶች (Sample point XY Coordinates) ሳይንሳዊ በሆነ መንገድ ጂ.አይ.ኤስ ሶፍትዌር በመጠቀም ተዘጋጅተዋል።

- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ የደን ማኔጅመንት ፕላን ለ 0.4 ሚ/ሄ/ር ደኖች እንዲዘጋጅና እንዲተገበር ታቅዶ በአጠቃላይ ለ1.165 ሚ/ሄ/ር ደኖች የማኔጅመንት ፕላን የተዘጋጀ ሲሆን አፈጻጸሙም ከ100% በላይ ነው።

ተግባር 2. የደን ጥበቃ ማካሄድ

- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ 18.68 ሚ.ሊ.ዮን ሄ/ር ነባር የተፈጥሮና ሰው ሰራሽ ደኖችን ለመጠበቅ፣ ለመንከባከብና በዘላቂነት ለመጠቀም የሚያስችል ስራ ለማከናወን ታቅዶ 18.68 ሚ.ሊ.ዮን ሄ/ር (100%) ተከናውኗል።
- በተለያዩ የሃገሪቱ ክፍሎች የደን መሬት ላይ ተከስቶ የነበረውን የደን እሳት ቃጠሎ ህብረተሰቡን፣ አመራሩን፣ ባለሞያውንና የፀጥታ አካሉን በማስተባበር በጋራ በተደረገ ርብርብ እሳቱን በቁጥጥር ስር የማዋል ስራ ተሰርቷል።
- በደን ላይ ሊደርስ የሚችለውን የደን እሳት የቅድመ ማስጠንቀቂያ ስርዓት “MyDewetra” የሚባል ፕላት ፎርም አማካኝነት የሙከራ ትግበራ ማለትም የየአለቱን ምልክታና የየሶስት ቀናት ትንበያን በመጠቀም እስካሁን 191 የቅድመ ማስጠንቀቂያ መረጃው ለክልሎችና ለሌሎች ለሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት እንዲደርሳቸው ማድረግ ተችሏል።
- በተለያዩ የሃገሪቱ ክፍሎች በተለያዩ የዛፍ ዝርያዎች ላይ (ለምሳሌ ዶቅማ እና ካቻ ግራር) የማይታወቅ ተባይ ተነስቶ ከፍተኛ ጉዳት እያስከተለ ያለውን ነፍሳተ ተባይ ለመቆጣጠር ከተለያዩ አጋር አካላት ጋር በመተባበር መከላከል የተቻለ ሲሆን ጉዳት አድራሹን ነፍሳተ-ተባይ ምንነትና የዕድገት ዑደት ልዩታ ጥናት ተሰርቷል።

ተግባር 3 :- የተራቆቱ ደኖችና መሬቶችን መለየት፣ መከለልና ማልማት

- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ 2.2 ሚ/ሄ/ር የተራቆቱ ደኖችና መሬቶችን የመለየት፣ የመከለልና የማልማት ሥራ ታቅዶ 1.977 ሚ/ሄ/ር የዕቅዱን 89.86% ማከናወን ተችሏል።

የተገኘ ውጤት

- ጥራታቸውን የጠበቁ የደን ችግኞችን የማዘጋጀት፣ የመትከልና እንክብካቤ ስራ እየተሻሻለ መጥቷል።
- በደን ማኔጅመንት ፕላን የተመሩ የደን ይዘታዎች ሽፋን ጨምሯል።
- በደን ላይ ሊደርስ የሚችለውን ጉዳት መቀነስ ተችሏል።

ግብ 7. የደን ሃብት ለኢኮኖሚ እድገት የሚያበረክተውን ጠቀሜታ ማሳደግ፤

- ከ2013 እስከ 2015 ዓ.ም ግማሽ ዓመት ድረስ በ2.28 ሚ/ን ሄ/ር መሬት ላይ የሚገኙ የተፈጥሮ ደኖችን አሳታፊ የደን አስተዳደር ስርዓት በመተግበር በዘላቂነት እንዲጠበቁና ተገቢውን ግልጋሎት እንዲሰጡ ለማድረግ የክትትልና ድጋፍ ተደርጓል። በዚህም መሰረት በአጠቃላይ በ1,238 የአሳታፊ ደን አስተዳደር ማህበራት ለተደራጁ ለ258,931 (ወንድ 213,358 እና ሴት 45,573) የማህበሩ አባላት በአሳታፊ ደን አስተዳደር ተጠቃሚ እንዲሆኑ ተደርጓል።
- ከ 2013 እስከ 2015 ግማሽ ዓመት ለ870,000 ዜጎች የስራ ዕድል ለመፍጠር ታቅዶ በደን ጥበቃ፤ የደን ምርቶችን በመጫን፤ በማንገዝ በማውረድ፤ በችግኝ ተከላና እንክብካቤ፤ በእንጨት ኢንዱስትሪ፤ ኢንተርፕራይዞችንና ማህበራትን በማደራጀት፤ የደን ምርት ውጤቶችን በማቅረብ፤ በመቸርቸርና በመላክ፤ በከሰል ማክሰል (አማራ ክልል) እና የመሳሰሉት የስራ መስኮችን በአጠቃላይ ለ800,000 ዜጎች የስራ ዕድል ለመፍጠር የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም 92% ነው።
- ከ2013 እስከ 2015 ግማሽ ዓመት 510 ሚሊዮን ብር ከሮያሊቲ እና ከተወረሱ የደን ምርት ውጤቶች ሽያጭ ገቢ ለመሰብሰብ ታቅዶ 665.7 ሚሊዮን ብር የተሰበሰበ ሲሆን አፈፃፀሙ ከ100% በላይ ነው። አፈፃፀሙ ከፍተኛ የሆነበት ምክንያት የተሻለ ክትትልና ድጋፍ በመደረጉ እና ክልሎችም ትኩረት ስለሰጡት ነው።
- ከሰው ሰራሽ ደንና ከደን ተረፈ ምርቶች በተሻሻለ ዘዴ የተመረተ ከሰልን በተመለከተ ከ2013 እስከ 2015 ግማሽ ዓመት ድረስ 0.467 ሚልዮን ቶን ለማቅረብ እቅድ ተይዞ 0.6984 ሚልዮን ቶን የቀረበ ሲሆን አፈፃፀሙ ከ100% በላይ ነው። አፈፃፀሙ ከፍተኛ ስራ ስለቀረበ እና የገቢ ምንጭ በመሆኑ ነው።
- ከ2013 እስከ 2015 ዓ.ም ግማሽ ዓመት ድረስ 2.38 ሚልዮን ቶን የደን ምርት ውጤቶች ለሀገር ውስጥ እና ለውጭ ገበያ ለማቅረብ በዕቅድ ተይዞ 5.038 ሚልዮን ቶን የቀረበ ሲሆን አፈፃፀሙ ከ100% በላይ ነው። አፈፃፀሙ ከዕቅድ በላይ የሆነበት ምክንያት የደን ምርት ውጤቶች ፍላጎት እና አቅርቦት ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመረ በመሄዱ ነው።
- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ ከደን ምርት ኤክስፖርት የተገኘ እና በሀገር ውስጥ የደን ምርት ምክንያት የዳነ (Import Substitution) የውጭ ምንዛሪ መጠን

47 ሚሊዮን ዶላር ለማድረስ ታቅዶ 22.124 ሚሊዮን ዶላር ማግኘት የተቻለ ሲሆን፤ አፈፃፀሙ 47.1% ነው። አፈፃፀሙ ዝቅተኛ የሆነበት ምክንያት የደን ምርት ውጤቶች በተለይም የባህር ዛፍ አጣና እና እጣንና ሙጫ የሚመረትባቸው አካባቢዎች ላይ የፀጥታ ችግር በመኖሩ ምክንያት ነው።

- ከ2013-2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ የደን ኢንተርፕራይዞች እና ኢንዱስትሪዎች ያለባቸውን ችግሮች የመለየት ስራ በመስክ ክትትልና ድጋፍ ለማድረግ ታቅዶ በዕቅዱ መሰረት ተከናውኗል። የተለዩ ችግሮችን በተመለከተ የአመለካከት ችግር፣ የሃይል መቆራረጥ፣ የመለዋወጫ እጥረት፣ የገበያ ትስስር ችግር፣ የግብዓት አቅርቦት ዕጥረት እና የውጭ ምንዛሬ ዕጥረት ዋና ዋናዎቹ መሆናቸውን ለመለየት ተችሏል።

የተገኙ ውጤቶች፡-

- የተፈጥሮና ሰው ሰራሽ ደኖችን በአሳተፊ ደን አስተዳደር በማስገባት የአካባቢውን ህብረተሰብ ተጠቃሚ ማድረግ ተችሏል።
- ለሀገር ውስጥ ገበያ የሚቀርብ የደን ምርት ዕድገት ታይቷል።
- ለዜጎች የስራ ዕድል ለመፍጠር ተችሏል።

ግብ 8፡- መረጃና ቴክኖሎጂ ማመንጨትና ማላመድ

- በሰው ሰራሽ ደን ምርምር 34 መረጃና ቴክኖሎጂ ለማወጣት ታቅዶ 21 ማወጣት የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም 61.8% ነው። አፈፃፀሙ ያነሰበት ምክንያት መረጃዎችን ለማወጣት ተጨማሪ ጊዜ በማስፈለግ፣ የአንዳንድ የሙከራዎች ውጤታማ አለመሆን፣ ከፀጥታ መደፍረስ ጋር ተያይዞ በቂ ክትትልና እንክብካቤ ባለመደረግ፣ በተፈጥሮ ክስተት፣ በአጥር መፍረስና በችግኞች መወሰድ፣ ከልቅ ግጦሽ ጋር ተያይዞ እንዲሁም በሰፈራና በሌሎች ማህበራዊ ጉዳዮች ጋር ተያይዞ የምርምር ስራዎች የሚያስቀጥል ቁመና እንደሌላቸውና እንዲቋረጡ ስለተወሰነ ነው።
- በተፈጥሮ ደን እና አየር ንብረት ለውጥ 43 መረጃና ቴክኖሎጂ ለማወጣት ታቅዶ 47 ማወጣት የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም 100% በላይ ነው።
- የደን ውጤቶች ኢኖቬሽን ምርምር 32 መረጃና ቴክኖሎጂ ለማወጣት ታቅዶ 27 ማወጣት የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም 84.4% ነው።

- በፖሊሲና ሶሻዮ-ኢኮኖሚክስ ምርምር 11 መረጃ ለማወጣት ታቅዶ 10 ማወጣት የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም 90.9% ነው።
- በአጠቃላይ ከ2013-2015 ዓ.ም በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ በሁሉም የምርምር ዘርፎች 120 የምርምር ቴክኖሎጂዎችንና መረጃዎችን ለማወጣት ታቅዶ 105 ወጤቶችን ማወጣት ተችሏል አፈፃፀሙም 87.5 ነው።

ግብ 9:- መረጃና ቴክኖሎጂ ትውውቅና ሽግግርን ማሳደግ

የተከናወኑ ዋና ዋና ተግባራት

- ለቴክኖሎጂ ተጠቃሚዎች የማስተዋወቅ ሥራ ሲከናወኑ የቆዩትን ከወጭ የገቡ የቀርከሃ ዝርያዎች በመስክ ላይ ያለበት ደረጃ ክትትልና ድጋፍ ተደርጓል። የአርሶ አደሩን የቴክኖሎጂ አቀባበል መገምገም ተችሏል።
- በቅድመ ማስፋፋት ሥራዎች ላይ ቴክኖሎጂዎችን ቀላልና ግልጽ በሆነ መንገድ ለተጠቃሚዎች በማድረስ ግንዛቤ ተፈጥሯል።
- የወጡ የምርምር ወጤቶችን በበይነ-መረብ ላይ በመጫን ለተጠቃሚዎች ተደራሽ ለማድረግ ተችሏል።
- ከ2013-2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ በምርምር የወጡ 24 መረጃዎችን በተለያዩ mainstreaming የሚዲያ ቻናሎች ተደራሽ ለማድረግ ታቅዶ 24ቱንም ተደራሽ ማድረግ የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም 100% ነው።
- ከ2013-2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ በምርምር ለወጡ ቴክኖሎጂዎችና መረጃዎች 34 የትግበራ ፓኬጅ ለማዘጋጀት በአቅድ ተይዞ ለ34 ቴክኖሎጂዎችና መረጃዎች ማዘጋጀት የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙም 100%።
- በፖሊሲና ሶሻዮ-ኢኮኖሚክስ 2፣ በሰው ሰራሽና ጥምር ግብርና ደን ምርምር 4፣ በተፈጥሮ ደን እና አየር ንብረት ለወጥ ምርምር 1 በድምሩ 7 የምርምር ወጤቶችን በታወቁ ጆርናሎች ላይ ታትመዋል።
- በደን ልማት ስራዎች ዙሪያ የተዘጋጁ የዜና ስርጭቶች ላይ ለህብረተሰቡ እንዲተላለፉ በተለያዩ የሚዲያ ቻናሎች በድግግሞሽ እንዲሰራጩ በማድረግ ተደራሽነታቸውን ማስፋት ተችሏል።

- የምርምር ስራዎች በሚከናወኑባቸው አካባቢዎች ላይ ከባለድረሻ አካላት ጋር ግንኙነት በመፍጠር ስለሚሰራው የምርምር ስራ እና ጠቀሜታው ግንዛቤ የመፍጠር ስራ ተሰርቷል።
- ከዚህ በፊት መረጃቸው ወደ ዛፍ ዘር ምንጮች የመረጃ ፖርታል ቋት ያልገቡ 40 የዛፍ ዘር ምንጭ መረጃዎች ወደ መረጃ ፖርታል ቋት እንዲገቡ ተደርጓል።

ሰንጠረዥ 5. ለቴክኖሎጂ ተጠቃሚዎች በማስተዋወቅ ስራ ላይ የተሰጡ ስልጠናዎች አፈጻጸም

የሥልጠና ዓይነት	ወ	ሴ	ድምር
በተመረጡ የእንጨት ዝርያ ባህርያት፣ ስለአሰነጣጠቅ ዘዴዎች እና አደራረቅ እንዲሁም እንጨትን እንዴት ለተለያዩ አገልግሎት መጠቀም እንድሚቻል የንድፈ ሀሳብና የትግበራ ስልጠና	32	6	38
ለአርሲደሮች እና የግብርና ባለሙያዎች ከውጭ የገባ የቀርከሃ ዝርያ ማላመድ ለይ የግንዛቤ ማስጨበጫና የማጠናከሪያ ስልጠና	91	19	110
በአፋር አሜባራ ወረዳ ለሚገኙ ከአካባቢው ማህበረሰብ ለተመረጡ ከፕሮሶፐር ጁሊፍሎራ ለሀይል ምንጭነት (Briquete) ማዋል	20	6	26
ድምር	143	31	174

የተገኙ ውጤቶች

- ቴክኖሎጂዎችንና መረጃዎችን ለተጠቃሚዎች በማስተዋወቅ ግንዛቤ መፍጠርና ተጠቃሚ ማድረግ ተችሏል።

ግብ10:- የወጣቶችና ሴቶች ተሳትፎና ተጠቃሚነት ማሳደግ፣

ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ ለ 0.2725 ሚሊዮን ሴቶች የስራ እድል ለመፍጠር ታቅዶ ለ 0.2353 ሚሊዮን የስራ እድል የተፈጠረ ሲሆን አፈፃፀሙም 86.3% ነው። እንዲሁም ለ 0.4 ሚሊዮን ወጣቶች የስራ እድል ለመፍጠር ታቅዶ ለ 0.4667 ሚሊዮን ወጣቶች የስራ እድል የተፈጠረ ሲሆን አፈፃፀሙ ከ100% በላይ ነው።

የተገኙ ውጤቶች:-

በዘርፉ ሴቶችና ወጣቶች የሥራ ዕድል በማግኘት ተጠቃሚ ሆነዋል።

ግብ 11. የዘርፉን የመሰረተ ልማት ሽፋን ማሳደግ፣

የተከናወኑ ዋና ዋና ተግባራት

- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ የደን ውጤቶች ኢኖቬሽን ማዕከል G+3 ላብራቶሪ ኮምፕሌክስ ግንባታ 60% ለማድረስ ታቅዶ አሁን ግንባታው ያለበት ደረጃ 45.13 % ሲሆን ለፕሮጀክቱ አፈጻጸም ዝቅተኛ መሆን ምክንያት ተቋራጩ የፊኒሽንግ ዕቃዎችን በገበያ ላይ ያለማግኘት እና በዋጋ ንረት ምክንያት ነው።
- የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ማዕከል B+G+5 ላብራቶሪ ኮምፕሌክስ ግንባታን 40% ለማድረስ ታቅዶ አሁን ግንባታው ያለበት ደረጃ 23.60% ነው። ለፕሮጀክቱ አፈጻጸም ዝቅተኛ መሆን ምክንያት ተቋራጩ የግንባታ ግብዓቶችን በተለይም የሲሚንቶና የአርማታ ብረቶችን በሚያስፈልገው መጠን በገበያ ላይ ያለማግኘት እና በዋጋ ንረት ምክንያት ነው።
- ተገልጋይን መሰረት ያደረገ የLAN ማስፋፊያ ስራ ተሰርቷል።
- የIFMIS እና የIBEX ተጠቃሚ ክፍሎች ሰርቨሮችን ተደራሽ ማድረግ ስራ ተሰርቷል።
- ለ 371ሄ/ር ነባር የዛፍ ዘር ምንጮች እንክብካቤ ተደርጎላቸዋል።
- የብሄራዊ የዛፍ ዘር ምንጮችን መመዝገቢያ (National Tree Seed Sources Registry Portal) ዌብ ፖርታልን በ 'https://www.national-tssr.gov.et' የድረ ገፅ ስያሜን ከኢትዮ ቴሌኮም በመግዛት፤ የ security configuration ስራ በማሰራት ወደ ዓለማዊ የመረጃ መረብ የማስገባት ስራ ተሰርቷል።
- ለማዕከላት የኔትወርክ መሳሪያዎች በRemote desktop connection system የኮንፎገሬሽን እና የጥገና ስራዎች ተሰርተዋል።
- የተቀናጀ የሲቪል ሰርቪስ መረጃ ስርዓትን /icsmis.ecsc.gov.et/ በመጠቀም የሰራተኞችን የሰው ሀብት መረጃ /data/ ወደ መረጃ ማጠራቀሚያ ቋት በማስገባትና የሰው ሀብት አስተዳደር ስራዎችን ሙሉ በሙሉ የተቀናጀ የሲቪል ሰርቪስ መረጃ ስርዓትን /Portal system/ በመጠቀም እንዲሰሩ የማድረግ ስራ ተሰርቷል።

የተገኙ ውጤቶች፡-

የተቋሙ መሰረተ ልማት እየተጠናከረ ይገኛል።

ግብ 12:- የዘርፉን የመፈጸምና የማስፈጸም አቅም ማሳደግ

በዚህ ግብ ስር ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ የተከናወኑ ዋና ዋና ተግባራት:-

- ለ517 (ወንድ 347 እና ሴት170) የተቋሙ ሰራተኞች በተለያዩ ርዕሰ ጉዳዮች ላይ የደን ልማት፣ ጥበቃና አጠቃቀም ስራዎችን፣ የምርምር እና አስተዳደራዊ ስራዎችን የሚያሳልጡ የተለያዩ የአጭር ጊዜ ስልጠናዎች ተሰጥተዋል።
- የረጅም ጊዜ ትምህርታቸውን እየተከታተሉ ያሉ ተመራማሪዎች፣ የልማትና የአስተዳደር ዘርፍ ሰራተኞች በመጀመሪያ ዲግሪ 1 ወንድ፣ በሁለተኛ ዲግሪ 48 (39 ወንድ እና 9 ሴት)፣ በሶስተኛ ዲግሪ 24 (22 ወንድ እና 2 ሴት)፣ በጠቅላላ 73 (62 ወንድ እና 11 ሴት) ሰራተኞች ተገቢው ድጋፍና ክትትል እየተደረገላቸው ይገኛል።
- አለም አቀፍ የኤች.አይ.ቪ. ኤድስ ቀን፣ አለም አቀፍ የፀረ-ሙስና ቀን እና የነጭ ሪባን ቀን አስመልክቶ ተለያዩ ዝግጅቶች በማቅረብና አስተማሪ መልዕክቶችን በማስተላለፍ ለሠራተኞች የግንዛቤ የማስጨበጥ ስራዎች ተከናውነዋል።
- በICSMIS, IFMIS እና eGP ዙሪያ ለተቋሙ ሰራተኞች የአጠቃቀም ስልጠና የመስጠት እና የስራ ላይ ድጋፍ ማድረግ ስራ ተሰርቷል።
- ከፌደራል እና ከክልል ከባለድርሻ አካላት ለተወጣጡ የማህበረሰብ ተወካዮች በደን ልማት፣ ጥበቃና አጠቃቀም ዙሪያ በተለያዩ ርዕሰ ጉዳዮች ለ18,719 (ወንድ 7,868 እና ሴት 10,851) የግንዛቤ ማስጨበጫ እና የአጭር ጊዜ ስልጠናዎች ተሰጥተዋል።
- በተለያዩ ክልሎች በአሳታፊ ደን አስተዳደር በማህበራት ለታቀፉ 4,342 (1691 ሴት) የማህበራት አባላት ገቢያቸውን ለመጨመር የሚያስችሉ የተለያዩ ግብዓቶች ማለትም 387 ዘመናዊ ቀፎ፣ 79 ኪሎ ግራም የንግድ አትክልት ዘር፣ 10 የጋዝ ማብላያ፣ 618 ሶላር ፓኔል፣ 1,390 በግና ፍየል፣ 13,425 ዶሮ እንዲሰራጭ ተደርጓል።

የተገኘ ውጤት

- የፈጻሚውንና የአስፈጻሚውን አቅም በማሳደግ የዘርፉን የተግባራት አፈጻጸም ማቀላጠፍ ተችሏል።

4. የለውጥና የአገልግሎት አሰጣጥ አፈፃፀም

- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ በየበጀት ዓመቱ የተቋሙ የአበይትና ቁልፍ ተግባር ዕቅድ አፈፃፀም የዋናው መስሪያ ቤትና ማዕከላት አመራሮች በተገኙበት ግምገማ ተካሂዶ የበለጠ መጠናከር በሚያስፈልጋቸው ጉዳዮች ላይ ግብአት በመስጠት የቀጣይ የአሰራር አቅጣጫ ተቀምጧል።
- ተቋማዊ የቁልፍና አበይት ተግባራት የBSC /ባላንስድስኮር ካርድ/ ዕቅድ ተዘጋጅቶ ለሚመለከታቸው አካላት እና ማዕከላት ሁሉ እንዲደርስ ተደርጓል።
- የለውጥና መልካም አስተዳደር ሥራዎችን ቀጣይነት ለማጠናከር በየዓመቱ አስፈላጊ የሆኑ ግብዓቶችን የማሟላት የሰው ኃይል ፍላጎት፣ የግዥ ፍላጎት እና የበጀት ፍላጎት ዕቅዶችን እንዲሁም የስልጠና ፍላጎት በማዘጋጀት አፈፃፀሙን የመከታተል ስራ ተሰርቷል።
- ተቋማዊ የውስጥና የመልካም አስተዳደር ችግሮች ዋና መንስዔዎች ሊሆኑ ይችላሉ ተብለው የተለዩ ዋና ዋና ጉዳዮች /ከአደረጃጀት፣ ከአሰራር ፣ ከማስፈፀም አቅም/ አንጻር በመለየት የመፍትሄ ሀሳቦችን ያካተተ ዕቅድ በማዘጋጀት የቀጣይ የአገልግሎት አሰጣጥ ለማሻሻል የሚያመለክት ዕቅድ ተዘጋጅቶ ወደ ሥራ ተገብቷል።
- የኮሮና ቫይረስን /COVID 19/ ለመከላከል የሚያስፈልጉ ጥራታቸውን የጠበቁ ቁሳቁሶች፣ ግብዓቶችና ፋሲሊቲዎች እንዲሟሉ ተደርጓል።
- ሠራተኞች በተለያዩ ጊዜያት ስለ አገራችን ወቅታዊ ጉዳዮች የመወያየት ግንዛቤ የማስጨበጥ ሥራ ከመሥራቱም በላይ ነጩ ፖስታ ለነጩ ቤተመንግሥት በሚል መሪ ቃል ለአሜሪካ መንግሥት ፖስታ የመላክ ስራ ተሳትፏል።
- በተቋማዊ የለውጥ ስራዎች አስመልክቶ አንድ የልምድ ልውውጥ ተካሂዷል።
- የዓለምአቀፍ የፀረ-ሙስና ቀንን በማክበር አስተማሪ መልዕክቶችን የማስተላለፍ ስራ ተሰርቷል።

5. የአዲት ግኝት ምልክታ

ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ በተከናወኑ ኦዲቶች ላይ የበላይ አመራርን ያካተተ የአዲት መውጫ ስብሰባ ውይይት በማድረግ በአሰራር ላይ የተፈጠሩ ክፍተቶች እንዲታረሙና በቀጣይ ስራ ግልፅነት እንዲፈጠር የማድረግ ስራ ተሰርቷል። በማዕከላት

በመገኘት የኢንሰፔክሽንና ክትትል ስራዎች ተሰርቷል፤ የንብረትና ሂሳብ ምዝገባ ወቅታዊነት የማረጋገጥ ስራ ተሰርቷል።

ሰንጠረዥ 5. የአዲት ግኝቶችና የተወሰዱ ማስተካከያ እርምጃዎች

ተ.ቁ	የአዲት ግኝት	የተወሰደ የማስተካከያ እርምጃ
1	በሂሳብ መደብ 6172202 ያልተከፈለ ሂሳብ ብር 9872.(ከ02/12/2011 ዓ.ም) ጀምሮ የሚታይ መሆኑ	ለሚመለከታቸው አካላት ደብዳቤ በመጻፍ ተገቢው ማስተካከያ በማድረግ ላይ ይገኛል።
2	ኢት 4-1330 የሆነ ሞተር ሳይክል ከ2008 ዓ.ም ጀምሮ የብቃት ማረጋገጫ የቴክኒክ ምርመራ ያላደረገ እና ያልታደሰ መሆኑን፤ በአዲት ወቅት ተረጋግጧል።	የቴክኒክ ምርመራ ተከናውኗል
3	በንብረት ክፍል ገቢ ሳይደረግ በአደራ በንብረት ክፍል የተቀመጠ ብዛት 1 ፍሪጅ፣ 1 ዩንቨርሳል አቫን፣ 1 heavy imqage analyzer፣ 1 scan copy analyzer እና ብዛት 9 ኩንታል እጣን መገኘቱ በአዲት ተረጋግጧል፤	በአደራ የተቀመጡ ንብረቶች ገቢ ተደርገዋል፤ በአደራ የተቀመጠ እጣን አገልግሎት ላይ ውሏል።
4	የተለያዩ ያገለገሉ እቃዎች በተመለከተ ብዛት 22 ቦክስ ፋይል፣ ብዛት 3 ፕሪንተር፣ ብዛት 6 ዲስክቶፕ ኮንፒውተር፣ ብዛት 2 ቶኒር እና ካልኩሊተር ተከማችተው የሚገኙ መሆኑን፤	የተገለፁት ንብረቶች ከስቶር ወጭ ተደርገው አገልግሎት ላይ ውለዋል፤
5	እስቶክ ካርድ ያልተከፈተለት/ ንብረት መኖሩ	እስቶክ ካርድ እንዲከፈት ተደርጓል።
6	ከዘር ሽያጭና ከተለያዩ ገቢ ብር 526,304.55 ገቢ ያልተደረገ መሆኑን	ከውስጥ ገቢ የተሰበሰበው ብር 413,438.88 ወደ ገንዘብ ሚኒስቴር ሂሳብ ተዛውሮ ማስረጃው ተያይዟል። ቀሪው ብር 112,865.67 በበጀት ዓመቱ መጨረሻ ለገንዘብ ሚኒስቴር ፈሰስ ተደርጓል።
7	ለደን ምርምር ላብራቶሪ ግንባታ በኢንቮይስ ቁጥር 5625 የተከናወነ የደን ምርምር ላብራቶሪ ግንባታ ፕሮጀክት ክፍያ ብር14,866,956.44 የተከፈለ ሲሆን ከዚህ ውስጥ ለብር 1,189,356.52 የዱቤ ሽያጭ ደረሰኝ የተቆረጠ መሆኑ	ተገቢው ማስተካከያ ተደርጎታል።
8	ማስረጃ ያልቀረበበት ወይም በጥሬ ገንዘብ ተመላሽ ያልተደረገ የቅድሚያ ክፍያና ያልተወራረደ ሂሳብ ብር 158,071.977.00 መኖሩን፤	21,961,663.78 ለግንባታ ከተከፈለው ቅድመ ክፍያ የተወራረደ ሲሆን ቀሪው ብር 135,715,101.60 ለሁለት ግንባታ ተቋራጮች ቅድሚያ ክፍያ የተከፈለና በየክፍያው እየተቆረጠ ተመላሽ የሚደረግ፣ 353,684.12 ከመቀሌ ማዕከል የሚፈለግ ብር 41,527.50 ከተለያዩ ግለሰቦችና ሰራተኞች በመርሀ ግብር ተይዞ ወደፊት የሚሰበሰብ ነው።

9	በተቋሙ የሚወገድ ንብረቶች ለማስወገድ የሚደረገው እንቅስቃሴ በሚፈለገው መጠን ያለመሆን	አገልግሎት የማይሰጡ ተሽከርካሪዎች ተወግደዋል።
---	--	-------------------------------

6. የተቋሙ የፋይናንስ/ በጀት አፈፃፀም

ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ ለተቋሙ ከተለቀቀው መደበኛና ካፒታል በጀት 749,840,583.40 ብር ውስጥ 574,567,617.85 ብር ጥቅም ላይ ለማዋል የተቻለ ሲሆን አፈፃፀሙ 76.6 % ነው። ለአፈፃፀሙ ማነስ ዋነኛ ምክንያት በዋናነት ለሁለት ግንባታዎች በሃገር ደረጃ በተከሰተው የግንባታ ማቴሪያል የዋጋ መናር እና በገበያ ላይ የግንባታ ማቴሪያል እጥረት ሳቢያ የግንባታ ስራዎቻችን በመዘግየታቸው ነው። ይህንም ችግር ለመቅረፍ ከተቋራጭ ድርጅቱ ሃላፊዎች፣ ከአማካሪው ድርጅት አመራሮች፣ ከግንባታ ቁጥጥር ባለስልጣን ባለሙያዎች፣ የመንግስት ግዥና ንብረት ባለስልጣን አመራሮች ጋር በመነጋገር የዋጋ ለውጥ በግንባታ ላይ ያስከተለውን ችግር እንዴት መቅረፍ እንደሚቻል ወይይት ተደርጓል። የመንግስት ግዥና ንብረት ባለስልጣን የዋጋ ማስተካከያ ጥያቄያችንን የተቀበለው በመሆኑ በቀጣይ የግንባታው ስራ እንዲፋጠን ጥረት በመደረግ ላይ ይገኛል።

7. የክትትል እና ግምገማ አፈፃፀም

- ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ የየበጀት ዓመቱን ዕቅድ በቢሌስ ሲ መሰረት ተዘጋጅቶ በማኔጅመንትና በሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት ተገምግሞ ለሰራተኛው በማስተዋወቅ ወደ ስራ ተገብቷል።
- በየሩብ ዓመቱ በማኔጅመንትና በሚመለከታቸው ባለድርሻ አካላት የስራ አፈፃፀም ግምገማ በማካሄድ አፈፃፀሙ እየተገመገመ ተመርቷል።
- ማኔጅመንቱ በየ15 ቀኑ የተግባራትን አፈፃፀም እየገመገመ መርቷል።
- በመስክ የሙያ ድጋፍ ለክልሎች ተሰጥቷል።
- የአፈፃፀም ግብረ-መልስ ለክልሎች ተሰጥቷል።

8. በአፈፃፀም ሂደት ያጋጣሙ ችግሮችና የተወሰዱ/ሊወሰዱ የሚገባቸው የመፍትሔ እርምጃዎች

- በክልሎችና ከዚያ በታች ባለ የአስተዳደር እርከን ወጥና የተጠናከረ መዋቅራዊ አደረጃጀት አለመኖር፤
- የተሟላ ሪፖርት ከክልሎች በወቅቱና ጥራት ባለው ደረጃ ማግኘት አለመቻል፤
- በአየር ንብረት ለውጥ ምክንያት እየጨመረ የመጣ የደን እሳት፤ የደን ተባይና በሽታ ክስተት፤
- የፀጥታ ችግር፤
- በCOVID-19 ወረርሽኝ ምክንያት የልማትና ምርምር ስራዎች በሚጠበቀው ደረጃ መፈፀም አለመቻሉ፤
- የምርምርና የልማት ስራዎችን ለማከናወን የበጀት ዕጥረት መኖሩ፤
- በግንባታ ዕቃዎች ዕጥረትና ዋጋ መናር ምክንያት ግንባታዎች በተያዘላቸው የጊዜ ገደብ መጠናቀቅ አለመቻላቸው።
- የልማት አጋር አካላት ድጋፍ በተጠበቀው ደረጃ አለመሆን፤

የተወሰዱ የመፍትሔ እርምጃዎች

- ባለው ውሱን በጀት ቅድሚያ የሚሰጣቸውን ስራዎች በመለየት መስራት፤
- የዋጋ ማሻሻያ እንዲፈቅድልን የመንግስት ግዥና ንብረት ባለስልጣን ተጠይቆ የፈቀደልን ሲሆን በቀጣይ የዋጋ ማሻሻያው ተግባራዊ ሲደረግ የግንባታ አፈፃፀሙ የሚሻሻል ይሆናል።

9. ማጠቃለያ

ከ2013 እስከ 2015 በጀት ዓመት አጋማሽ ድረስ በዕቅድ የተያዙ ስራዎችን ውጤታማ በሆነ መንገድ ለመፈፀም ጥረት የተደረገ ሲሆን አዲሱን የተቋም አደረጃጀት ተከትሎ በመሰራት ላይ ያለውን የመስሪያ ቤቱን መዋቅር ከዳር ለማድረስ አመራሩ እና ፈፃሚው በጋራ ተረባርቦ በመስራት ላይ ይገኛል።

ስለሆነም የሁለት ዓመት ተኩል የፊዚካል ስራ አፈፃፀም ላይ ያጋጠሙን ተግዳሮቶች ላይ ትኩረት አድርጎ በመስራት እንዲሁም በቀጣይ ቀሪ ስራዎችን በዕቅዱ መሰረት በውጤታማነት ለመፈፀም እና የተሻለ አፈፃፀም ለማስመዘገብ ጠንክሮ መስራት ይጠበቃል።

10.ዕዘል

ዕዘል 1: የ2013-2015 በጀት ዓመት አጋማሽ የልማት ዕቅድ አፈፃፀም በቁልፍ የአፈጻጸም አመልካቾች

የዘርፍ አመልካቾች	መስኪያ	መነሻ 2012	የ10 ዓመት ኢላማ	2013 ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	2014 ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	2015 ዕቅድ	የ6 ወር ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	ከ2013-2015 አጋማሽ ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%
ግብ 1. የተገልጋዮች እርካታን ማሳደግ																
ያደገ የተገልጋይ እርካታ	በመቶኛ	80	100	86	81.2	94.4	88	84	95	90	86	84	97.6	86	84	97.6
ግብ 2. የሀብት አጠቃቀም ውጤታማነትን ማሳደግ																
ጥቅም ላይ የዋለ በጀት ድርሻ	በመቶኛ		100	100	88.4	88.4	100	91.9	91.9	100	100	91	91	100	90.43	90.43
የተደረገ የውስጥ ኦዲት ክትትል	በቁጥር	4	40	4	4	100	4	3	75	4	2	2	100	10	9	90
የኦዲት ግኝቶች መሰረት በማድረግ የተዘጋጀ የማስተካከያ መርሃ ግብር	በቁጥር	1	10	1	1	100	1	1	100	1	1	1	100	3	3	100
ግብ 3. የሀብት ግኝትን ማሳደግ																
ከአጋር ሀገሮች እና ድርጅቶች የተገኘ የፋይናንስ ድጋፍ	በሚሊዮን ዶላር		200	50	302.23	100	20	138.2	100	20	20	28.2	100	90	468.63	100
ግብ 4 :- ለአየር ንብረት ለውጥ የማይበገር የአረንጓዴ ኢኮኖሚ ትግበራን ውጤታማነት ማሻሻል																
ከደን ዘርፍ የቀነሰ የሙቀት አማቂ ጋዞች የልቀት መጠን	በሚ/ሚ/ቶን	10.9	120	3	2.8	93.3	5	10.02	100	7		0.35 56		8	13.175 6	100

የዘርፍ አመልካቾች	መለኪያ	መነሻ 2012	የ10 ዓመት አላማ	2013 ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	2014 ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	2015 ዕቅድ	የ6 ወር ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	ከ2013-2015 አጋማሽ ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%
ተሳትፎ የተደረገባቸው አለም አቀፍ አህጉራዊ እና ቀጠናዊ መድረኮች	ቁጥር	1	20	2	2	100	2	2	100	2	1	2	100			
ግብ 5. የደን ህግ ተከባሪነት ማረጋገጥ																
የተዘጋጁ የደን ህግ ማዕቀፎች	ቁጥር		7							4	1	1	100	1	1	100
በደን ህጎች እና አፈፃፀም ላይ ግንዛቤ ያገኙ የህብረተሰብ ክፍል ብዛት፤	በሚሊዮን ቁጥር		20.05	2	2.1	100	0.05	0.439	100	2.5		0.104		2.05	2.643	100
የብቃት ማረጋገጫ የተሰጣቸው በደን ዘርፍ የተሰማሩ ባለሀብቶች ብዛት	ቁጥር	659	1240	100	100	100	100	100	100	400	200	246	100	400	446	100
ግብ 6 :- አገራዊ የደን ሽፋንን ማሳደግ																
የዛፍ ዘር ማሰባሰብና ማሰራጨት	ቶን	1958.59	3500	300	451.16	100	325	504.83	100	325	150	293.1	100	775	1249.32	100
በደን የተሸፈነ መሬት ድርሻ	በመቶኛ	15.5	30	17	17.2	100	18.5	17	91.9	20				18.5	17	91.9
የተዘጋጁ የዛፍ ችግኞች	ቢ/ቁጥር	18.735	40	4	6.52	100	4	3.799	95	3	0.25	2.763	100	8.25	10.67	100
የተጠበቀ ነባር፣ የተፈጥሮ እና ሰው ሰራሽ ደን (ከደን እሳት፣ ከተባይና በሽታ፣ ከመጤ ወራሪ አረም፣ ከህገወጥ ምንጣፍ እና መመናመን)	በሚ/ሄ/ር	17.2	33.12	17.2	19.47	100	18.68	18.68	100	18.68	18.68	18.68	100	18.68	18.68	100
ተከላ የተካሄደበት መሬት ስፋት	በሚ/ሄ/ር	6.057	8	1	0.7718	77.2	0.8	0.716	89.5	0.6	0.6	0.748	100	2.4	2.944	100
ያገለገሉ የተራቆተ የደን መሬት	በሚ/ሄ/ር	3.9684	11	0.95	0.694	73.1	1	0.692	69.2	1	0.25	0.591	100	2.2	1.977	89.86
የቀርከህ ደን ማልማት	በሚ/ሄ/ር		0.2	0.02	0.0147	73.5	0.02	0.0675	>100	0.02	0.02	0.077	100	0.06	0.16	100

የዘርፍ አመልካቾች	መለኪያ	መነሻ 2012	የ10 ዓመት አላማ	2013 ዕቅድ	ክንውን	አራፃፀ ም በ%	2014 ዕቅድ	ክንውን	አራፃፀ ም በ%	2015 ዕቅድ	የ6 ወር ዕቅድ	ክንውን	አራፃፀ ም በ%	ከ2013-2015 አጋማሽ ዕቅድ	ክንውን	አራፃፀ ም በ%
የጥምር ደን ግብርና ስራ እንዲጎለብት የተደረገበት የመሬት ስፋት	ሄ/ር (ሚ.ሊ.ዩን)		1							0.1		0.0587			0.0587	
ሀገራዊ የደን ሀብት ቆጠራ ማካሄድ	በመቶኛ		100				50	15	30	100	10	10	100	60	25	41.67
የደን ሽፋን መረጃ	በቁጥር	1	5	1	1	100								1	1	100
የተዘጋጀ የደን ማኔጅመንት ፕላን	በሚ/ሄ/ር	1.164	2	0.2	0.195	97.41	0.2	0.97	96.87	0.2				0.4	1.165	100
የደን አያያዝ የተሻሻለላቸው የከተሞች ብዛት	በቁጥር	18	50	11	9	81.82	5	5	100	5	3	4	100	19	18	94.74
ግብ 7. የደን ሀብት ለአኮኖሚ ዕድገት የሚያበረክተውን ጠቀሜታ ማሳደግ፤																
የደን ዘርፍ ለሀገራዊ ምርት የሚያበረክተውን ድርሻ	በመቶኛ	4	8													
ነባር የአሳታፊ የደን አስተዳደር ስርዓት ተግባራዊ የተደረገለት የተፈጥሮ ደን ስፋት	ሄ/ር (ሚ.ሊ.ዩን)	2	4.62	2	2	100	2.12	2.283	>100	2	2.16	2.28	100	1.28	2.28	100
አዲስ የአሳታፊ የደን አስተዳደር ስርዓት ተግባራዊ የተደረገለት የተፈጥሮ ደን ስፋት	ሄ/ር (ሚ.ሊ.ዩን)		3.03	0.2	0.202	100	0			0.2		0.0525		0.2	0.2545	100
ከሰው ሰራሽ ደንና ከደን ተረፈ ምርቶች በተሻሻለ ዘዴ የተመረተ ከሰል መጠን	ሚ.ሊ/ቶን	0	2	0.2	0.2014	100	0.2	0.345	100	0.2	0.067	0.152	100	0.467	0.6984	100
ለአገር ውስጥና ለውጭ ገበያ የቀረበ የደን ምርት መጠን	ቶን (ሚ.ሊ.ዩን)	0.16225	10.2	1.02	1.964	100	1.02	2.134	100	1.02	0.34	0.94	100	2.38	5.038	100
በደን ዘርፍ ስራ ዕድል የተፈጠረላቸው ዜጎች ብዛት	በሚ.ሊ.ዩን ቁጥር	1.3	2.5	0.5	0.349	70	0.25	0.255	100	0.25	0.12	0.196	100	0.87	0.8	92.0

የዘርፍ አመልካቾች	መለኪያ	መነሻ 2012	የ10 ዓመት አላማ	2013 ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	2014 ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	2015 ዕቅድ	የ6 ወር ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	ከ2013-2015 አጋማሽ ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%
ሥርዓተ ምህዳሮች የሚያመነጨትን አገልግሎት ዋጋ ትመና የሚያሳይ መረጃ፤	ቡቱጥር		4	3	3	100	1	1	100	1				4	4	100
ከደን ሮያሊቲ የተገኘ ሀብት መጠን	በቢሊዮን ብር	0.636	2.8	0.2	0.258	100	0.2	0.293	100	0.25	0.11	0.11 47	100	0.51	0.6657	100
ከደን ምርት ኤክስፖርት የተገኘ እና በሃገር ውስጥ የደን ምርት ምክንያት የዳኅ የውጭ ምንዛሪ መጠን	በሚሊዮን ዶላር	6	278	20	12	60.15	20	2.442	12.2	26	7	7.68 2	100	47	22.124	47.1
ግብ 8. የደን መረጃና ቴክኖሎጂ ማመንጨትና ማላመድ																
በምርምር የውጤት ቴክኖሎጂዎችና መረጃዎች		237	429	63	62	98.4	50	37	74	43	7	6	85.7	120	105	87.5
በሰው ሰራሽና ጥምር ግብርና ደን	ቡቱጥር		163	12	8	66.7	22	13	59	15				34	21	61.8
በተፈጥሮ ደን እና የአየር ንብረት ለውጥ	ቡቱጥር		98	30	36	100	9	9	100	13	4	2	50	43	47	100
በደን ውጤቶች ኢኖቬሽን	ቡቱጥር		110	16	13	81.3	13	10	77	9	3	4	100	32	27	84.4
ፖሊሲና ሶሻል-ኢኮኖሚክስ ምርምር	ቡቱጥር		58	5	5	100	6	5	83.3	6				11	10	90.9
ግብ 9. የመረጃና ቴክኖሎጂ ሽግግርን ማሳደግ																
የተዘጋጁ የምርምር ውጤቶች የትግበራ ፓኬጅ ብዛት			328	34	34	100				41				34	34	100
በሰው ሰራሽና ጥምር ግብርና ደን	ቡቱጥር									13						
በተፈጥሮ ደን እና የአየር ንብረት ለውጥ	ቡቱጥር									13						
በደን ውጤቶች ኢኖቬሽን	ቡቱጥር									8						

የዘርፍ አመልካቾች	መለኪያ	መነሻ 2012	የ10 ዓመት ኢላማ	2013 ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	2014 ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	2015 ዕቅድ	የ6 ወር ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	ከ2013-2015 አጋማሽ ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%
ፖሊሲና ሶሽያል-ኢኮኖሚክስ ምርምር	በቁጥር									7						
በታወቁ ጆርናሎች ላይ የታተሙ የምርምር ውጤቶች	በቁጥር		170							22		7			7	
በሰው ስራሽና ጥምር ግብርና ደን	በቁጥር									9		4			4	
በተፈጥሮ ደን እና የአየር ንብረት ለውጥ	በቁጥር									7		1			1	
በደን ውጤቶች ኢኖቬሽን	በቁጥር									3						
ፖሊሲና ሶሽያል-ኢኮኖሚክስ ምርምር	በቁጥር									3		2			2	
ለተጠቃሚዎች በቴክኖሎጂ ቅድመ ማስፋፋት የተሰጠ ስልጠና	በተሳታፊ ቁጥር		670	260	295	100	210	171	81.4	200				470	466	99.1
በተለያዩ የሚዲያ ቻናሎች አተደራሽ የተደረገ መረጃ ብዛት	በቁጥር		96	24	24	100				12				24	24	100
ግብ 10 የወጣቶችና ሴቶች ተሳትፎና ተጠቃሚነት ማሳደግ																
የስራ ዕድል የተፈጠረላቸው ሴቶች ድርሻ	በሚሊዮን ቁጥር		1.25	0.125	0.102	81.9	0.125	0.0723	57.8	0.063	0.0225	0.061	100	0.2725	0.2353	86.3
የስራ ዕድል የተፈጠረላቸው ወጣቶች ድርሻ	በሚሊዮን ቁጥር			0.125	0.197	100	0.125	0.12	96	0.125	0.15	0.1497	99.8	0.4	0.4667	100
የተዘጋጀ የህፃናት ማቆያ	በቁጥር		8							2						
የሴቶች፣ ህጻናት እና ወጣቶች አካቶ የተሰጠ ሥልጠናዎች ብዛት	በቁጥር		16							2	1					
ግብ 11 :- የመሠረተ ልማት ሽፋን ማሳደግ																

የዘርፍ አመልካቾች	መለኪያ	መነሻ 2012	የ10 ዓመት ኢላማ	2013 ዕቅድ	ክንውን	አራፃፀ ም በ%	2014 ዕቅድ	ክንውን	አራፃፀ ም በ%	2015 ዕቅድ	የ6 ወር ዕቅድ	ክንውን	አራፃፀ ም በ%	ከ2013-2015 አጋማሽ ዕቅድ	ክንውን	አራፃፀ ም በ%
የማዕከላዊ ኢትዮጵያ ማዕከል G+5 ላቦራቶሪ ግንባታ ስራ ያለበት ደረጃ	በመቶኛ		100				30	15	50	100	40	23.6	59	40	23.6	59
የደን ወጤቶች እናቬሽን ማዕከል ላቦራቶሪ ኮምፕሌክስ G+3 ግንባታ ስራ ያለበት ደረጃ	በመቶኛ		100	45.6 8	16.96	37.1	100	40	40	100	60	44.1 9	73.6	60	45.13	75
አውቶሜት የተደረጉ የተቋሙን አሰራሮች	በቁጥር		2							1	1	1	100	1	1	100
እንክብካቤ የተደረገላቸው ነባር የዛፍ ዘር ምንጮች	በሄር		371	371	371	100	371	371	100	371	371	371	100	371	371	100
አዲስ የተቋቋሙ የምርምር ችግኝ ጣቢያዎች ብዛት	በቁጥር		5							2	2	2	100	2	2	100
በመካሄድ ላይ የሚገኙ የምርምር ችግኝ ጣቢያዎች ብዛት	በሄር		8							8	8	8	100	8	8	100
ግብ 12 :- የዘርፉን የመፈጸምና የማስፈጸም አቅም ማሳደግ																
የአጭር ጊዜ ስልጠና ያገኙ ተመራማሪዎች	በቁጥር	-		53	53	100	76	76	100	164	164	86	51	293	215	73.4
የረጅም ጊዜ ስልጠና ያገኙ ሰራተኞች							46			73	73	73	100	73	73	100
የመጀመሪያ ዲግሪ	በቁጥር									1	1	1	100	1	1	100
በሁለተኛ ዲግሪ	በቁጥር						36			48	48	48	100	48	48	100
በሶስተኛ ዲግሪ	በቁጥር						10			24	24	24	100	24	24	100
Post Doc																
ክትትልና ድጋፍ የተደረገላቸው የረጅም ጊዜ				40	65	100	52			73	73	73	100	73	73	100

የዘርፍ አመልካቾች	መለኪያ	መነሻ 2012	የ10 ዓመት ኢላማ	2013 ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	2014 ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	2015 ዕቅድ	የ6 ወር ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%	ከ2013- 2015 አጋማሽ ዕቅድ	ክንውን	አፈፃፀም በ%
ስልጠና ላይ ያሉ ሠራተኞች ብዛት																
የመጀመሪያ ዲግሪ	ብቁጥር				1		1			1	1	1	100	1	1	100
በሁለተኛ ዲግሪ	ብቁጥር				46		26			48	48	48	100	48	48	100
በሶስተኛ ዲግሪ	ብቁጥር				17		24			24	24	24	100	24	24	100
Post Doc	ብቁጥር				1		1									
ስልጠና ያገኙ አመራሮች ብዛት	ቁጥር		60							60	60	-	0			
የተካሄደ የልምድ ልውውጥ ብዛት	ብቁጥር		16	2	2	100				2	2	2	100	4	4	100
አማካይ																93.34